



TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 12

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Svampe og skulpegalmys i vinterraps
 - Trips i vintersæd
 - Septoria i vinterhvede
 - Svampe og vækstregulering i vinterbyg
 - Ukrudt i vårbyg
 - Ærtevikler, opsætning af feromonfælder
 - Fluer i sent sået vårsæd
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Ændringsfrist for Fællesskema 2024
- **PRÆCISION**
 - Overvej sidste tildeling af gødning
- **VANDING**
 - Vandbalance 4. maj
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - Biokul: Demodag i marken - Esbjerg
 - Markdemonstration og klimamåling i dyrkningssystem - Holstebro

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Endelig ser det ud til, at vi får en længere periode med lunere vejr og meget lidt regn. Forhåbentlig kan vi etablere afgrøder på de sidste arealer og nå at så blomster- og bestøverbrak senest 14. maj.

Når det så er sagt, så kommer vi også til at forholde os til vanding, som kan blive relevant inden længe. Vintersæden står rigtig godt mange steder og har et stort vandforbrug. Se vandingsafsnittet.

Svampe og skulpegalmys i vinterraps

De fleste har kørt med første svampe sprøjtning i vinterraps nu, ellers er det nu, der skal sprøjtes.

Hvis der er valgt 2 behandlinger, og der er kørt med f.eks. 0,7 l/ha Propulse SE 250 i vækststadie 65, blomstring halv færdig på hovedskuddet, kan der følges op i vækststadie 69, blomstring afsluttet, med f.eks. Pictor Aktive 0,3 l/ha sammen med en af de tre nedenstående:

- Folicur Xpert EC 240 0,35 l/ha.
- eller Orius Gold 0,45 l/ha.

- eller Prosaro 0,35 l/ha.

Der er allerede nu risiko for, at der er skulpegalmyg, der flyver. Se figur 1. Prognosen for flyvning af skulpegalmyg fortæller at der sker en udbredt flyvning i næste uge. Det kan være relevant at medtage f.eks. 0,2 Kg/ha Lamdex i svampesprøjtningen. Husk at der er bimærke på Lamdex, dvs. at der skal køres uden for biernes flyvningstid.



Figur 1 Der er nu begyndende flyvning af skulpegalmyg. Kilde www.Landbrugsinfo.dk

Trips i vintersæd

Der er kun få trips i vores område i år. Se billede 1. De kan dog findes nu i vinterrug, som mange steder er tæt på skridning. Det er netop, når bladskeuderne åbner sig for akset, at det er muligt at ramme tripsene. Skadestærsklen er 0,5 til 1 trips pr. strå.

Bekæmpelse er ofte ikke rentabel, så behandl kun hvis skadestærskel er overskredet. Timing og god sprøjteteknik er nødvendigt. Brug gerne 200 l vand pr. ha. Bekæmpelsesforslag er 0,15 kg/ha Kaiso Sorbie eller 0,2 kg/ha Lamdex.

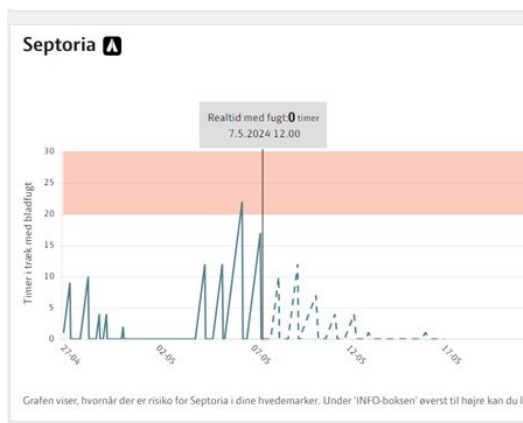


Billede 1 Trips i vinterrug. Foto Niels Holmgaard

Septoria i vinterhvede

Alle vinterhvedemarker, også de sent udviklede, bør nu behandles med septoria aktivt middel.

I registreringsnettet i SAGRO Nord (sået 25/9) er de fleste sorter nu i vækststadiet 32, så der bør behandles indenfor en uges tid, med f.eks. 0,4 l/ha Proline Xpert. Se figur 2 NB: pga. den megen nedbør gælder det også de mindre septoria modtagelige sorter.



Figur 2 CropManager Eksempel fra Ørre, mellem Aulum og Herning.

Bekæmpes der i vækststadiet 32, er afgrøden dækket af i et par uger, så ud fra det, skal næste bekæmpelse mod septoria ske i vækststadiet 37-39 med 0,6 l/ha Balaya. Medtag evt. 0,15 l/ha Talius EC, hvis der er meget meldug. Propulse bør gemmes til en evt. aksbehandling.

Svampe og vækstregulering i vinterbyg

Der ses en del svampe i vinterbyg, især rust. Vækstregulering kan ske med f.eks. Cerone 0,3 l/ha i vækststadiet 33-49, tredje knæ til første stak synlig. Det er optimalt at køre i vækststadiet 39-45, og der kan der medtages 0,4 l/ha Propulse + 0,2 l/ha Comet Pro, hvis der ikke allerede er kørt mod svampe.

Ukrudt i vårbyg

Ukrudtsbekæmpelse i tidlig sået vårsæd bør afsluttes nu. Der er også mange marker, der først sås nu, og der følges planlagte sprøjtninger. Læs mere i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 7 og TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 9

Ærtevikler, opsætning af feromonfælder

Ærteviklerens larve, se billede 2, skader ærterne ved at gnave i ærtefrøene. Udbyttetabet har kun betydning ved meget kraftige angreb. Gnavene kan derved skade spireevnen i fremavlsærter og forringe kvaliteten af konsumærter.



Billede 2 Ærteviklerens larve. Foto Ghita Cordsen, SEGES.

Ærteviklere bekæmpes med pyrethroider. Ved hjælp af feromonfælder kan bekæmpelsesbehovet og tidspunktet vurderes.

Bekæmpelsestærsklen er en summeret fangst på 50 ærteviklere fra 2 fælder. Er tærsklen overskredet, afventes æggernes klækning som er ca. 10-20 dage senere afhængig af varmen. Hurtigst i varmt vejr. Det vil typisk være lidt

senere end der evt. bekæmpes lus.

Feromonfælder kan købes hos firmaet Ekoplan. Du kan bestille feromonfælder på www.ekoplan.dk

Fluer i sent sået vårsæd

Bygfluer i sent sået vårhvede

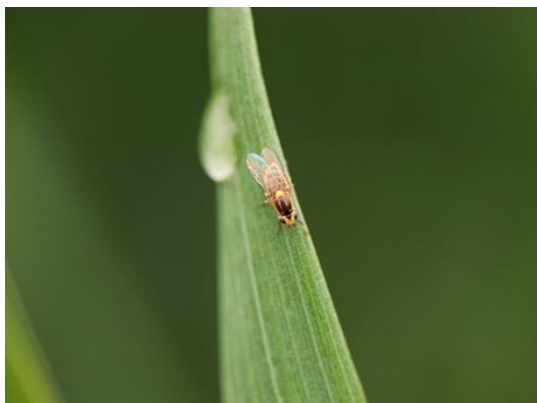
Vi har set en del vintersædsmarker med angreb af bygfluer i dette forår. De opsvulmede skud er resultat af 2. generations angreb fra sidste efterår. De forpuppede bygfluer vil komme frem her i maj, og det passer normalt med at de kan angribe sent sået vårhvede. Vårhvede kan rammes frem til omkring stadie 37. Angreb resulterer i deforme aks, meget uensartet strå længde og sen skridning.

De senere år har der været en del tilfælde af kraftigere angreb i vårhvede. I vårbyg er der - trods navnet på skadedyret - ikke set betydende angreb de senere år. Det er derfor nødvendigt at være opmærksom på evt. angreb i vårhvede. Hold øje med de 4-5 mm lange karakteristiske fluer med gul ryg og 3 sorte striber, se billede 3.

Bygfluen følges ikke i registreringsnettet, men der findes en temperaturmodel, hvor flyvningen finder sted ved 300 graddage over 4,5 °C. Baseret på det vil flyvningen begynde medio-ultimo maj.

Lamdex har en mindre anvendelse til bekæmpelse af bygfluer i vårhvede med op til 3 behandlinger fra primo maj til medio juni og maks. 0,6 kg/ha/vækstsæson. Anvend 0,15 kg/ha.

Da flyvningen kan strække sig over en længere periode, kan 2 behandlinger med 10-12 dages mellemrum være aktuel. Ved erfaring for meget kraftige angreb, kan 3 behandlinger være aktuel.



Billede 3 Bygfluen er 4-5 mm lang med gul ryg og 3 sorte striber. Foto: SEGES.

Frit fluer i sent sået havre og vårhvede

Fritfluer kan give problemer i sent sået havre og vårhvede. Fritfluerne har også en temperaturmodel, der anslår at flyvningen vil begynde i starten af næste uge, og den udbredte flyvning starter ca. tre dage senere. Fritfluer kan kun angribe korn indtil det når 3-bladstadiet, dvs. hvis din vårhvede eller vårhavre i midten af næste uge endnu ikke har fået 3. blad, kan bekæmpelse være aktuel, især hvis de følgende dage også forventes at blive lune.

Til bekæmpelse benyttes 0,25 kg/ha Lamdex.

REGLER OG TILSKUD

Ændringsfrist for Fællesskema 2024

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Har du ændringer til din EU-ansøgning, må du meget gerne hurtigst muligt orientere din planterådgiver om det, så det kan nås i tide. Fristen er den 21. maj.

Det gælder også omsåning og ændret slånings-, blomster- eller bestøverbrak.

PRÆCISION

Overvej sidste tildeling af gødning

Af planterådgiver Jens Peder Pedersen

Når man i en præcisionsgødskningsplan i vårsæd og vinterhvede, skal vurdere sit gødningsbehov i sidste tildeling, er det vigtigt at tage højde for, tidspunkt for gylletildeling, om der evt. er udvasket noget af det tidligst tildelte gødning, og allervigtigst sit reelle udbytte potentiale.

Vi mener, det er en god ide at lade sig udfordre af sin rådgiver, så man rammer det rigtige niveau, for der er stor forskel på afgrøderne i år. Der er mulighed for at rådgiveren anvender Yara N-tester i marken, som et input til vurderingen.

Har man tilmeldt ordningen omkring efterafgrøder, og man beslutter ikke at køre en graduering, fordi behovet for den sidste gødskning er væk? Så skal man tage en vurdering sammen med rådgiveren, hvad der skal gøres – det afhænger af forholdene på den enkelte bedrift.

VANDING

Vandbalance 4. maj

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Den 4. maj var der et vandunderskud på 23 mm i vinterbyg i vores nordvestlige område. Der er siden faldet noget vand igen, og der kunne være mere i sigte. Det er dog vigtigt at bemærke, at det trods den megen nedbør vi har fået, hurtigt kan komme en ny situation, med varmere vejr uden nedbør.

Den potentielle fordampning i vintersæd kan hurtigt komme op på 4-5 mm pr. dag med nuværende vækststadiet og dermed udløse en vanding. Hvis ikke vandingsanlægget allerede er gjort klar, så er det ved at være tiden.

Trods de store nedbørsmængder mange steder i vores område, er der alligevel områder, hvor der ikke er faldet så meget regn. Herunder ses på figur 3 og 4 situationen for en vinterbygmark, som faktisk opnår et vandingsbehov først i næste uge.

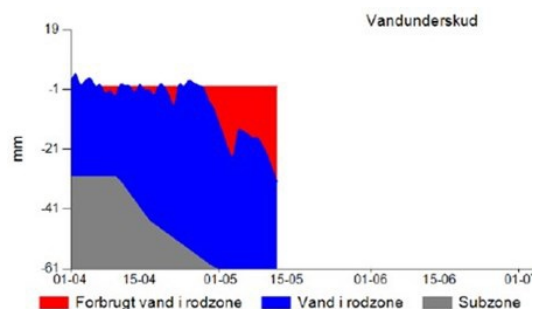
Her aflæses vandingsbehovet. Hvis den sorte rombe er i det grønne felt, er der ikke behov for vanding. Hvis romben er i det gule felt, så er der behov for vanding. Hvis romben er i det røde felt, så mangler der så meget vand, at afgrøden allerede har taget skade.

Mark	JB	Afgrøde	0	50	100	150 mm	Vandet mm	Balance mm
5-0	1	Vinterbyg					0	-32

	8/5	9/5	10/5	11/5	12/5	13/5	I alt periode
Vandbalancen uden markvanding, mm	-17	-17	-20	-23	-28	-32	
Udbyttetab uden markvanding pr. døgn (pct)	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	0,9	1,5
Tab uden markvanding pr. døgn (kr. pr. ha)	0	0	0	0	7	34	41

Tab uden markvanding er beregnet ved et udbytte på 62 hkg pr. ha og en afgrødepris på 130 kr. pr. hkg.

Figur 3 Vandunderskud simuleret til 13. maj (Kilde MarkOnline – Vandregnskab)



Figur 4 Vandunderskud simuleret til 13. maj (Kilde MarkOnline – Vandregnskab)

ARRANGEMENTER OG KURSER

Biokul: Demodag i marken – Esbjerg

Kom til demodag i marken fredag den 17. maj kl. 9.45-15.00 ved Esbjerg. Dagen starter ved SAGRO i Esbjerg, hvorefter vi kører i marken.

På demodagen præsenteres resultater fra projektet BioAdapt og i marken fremvises markforsøget, hvor der dette år dyrkes rug. Via en udgravet profil i siden af forsøget vil vi studere roddybden, og se om der kan konstateres forskelle mellem forsøgsbehandlingerne.

Det er først til mølle og der er begrænsede antal pladser. Det er gratis at deltage.

Tilmelding og mere info om arrangementet på [Landbrugsinfo.dk](https://landbrugsinfo.dk).

Markdemonstration og klimamåling i dyrkningssystem – Holstebro

Kom til markdemonstrationen torsdag d. 30. maj kl. 9.30 – 12.30. Vi mødes i marken, Smedegårdvej 4, 7500 Holstebro. Det er gratis at deltage, tilmelding nødvendig.

Der er gennem tre år blevet testet forskelle mellem pløjning, reduceret jordbearbejdning og conservation agriculture. I det fjerde forsøgs år udføres målinger af lattergasemission og rodudvikling.

Denne dag vil vi se på, hvordan målingerne udføres og de forskelle der forventes mellem dyrkningssystemerne. Derudover vil vi også evaluere de vigtigste resultater efter tre års arbejde med projekt-GRObund. En præsentation af KLIMON-projektet og lidt generel teori om lattergas emission vil også være på programmet.

Se mere og tilmeld dig på sagro.dk.